

Szerkesztőségi iroda:
Nagybetskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybetske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybetskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 205. szám.

Szombat, szeptember 6.

A Veni Sancte után.

— szept. 6.

Hjénkor, mikor végigzeng az ország-
gon az iskolákban a Veni Sancte, a jövő
nemzedék sorsa foglalkoztat mindenkit.

Unos-untalan megismétlődnek erről
az elmélkedések, de ez rendjén van így,
mert a jövő nemzedék sorsánál fontosabb
kérdés nem merülhet fel a nemzet életé-
ben. S bárhogy hanyatlott is valamely
nemzedék, minden időben olthatatlanul él
benne a vágy, hogy az utána következő
nemzedék szellemi, erkölcsi és anyagi ja-
vakban nála különb legyen. Ez a vágy,
ez a kérdés foglalkoztatja most Magyar-
ország népének millióit, az új iskolai év
küszöbén is s minden komoly tényezőnek,
aki állapotainkat s szükségleteinket is-
meri, kötelessége, hogy irányt jelöljön
ki az ezer kétség és gond közt vivódó szü-
lőknek, oly irányt, amely épp úgy javára
válík az egyeseknek, mint az összességnek.

Az ily irány-jelölés természetesen
nem vonatkozhatik ama serdülő gyerme-
kekre, akiknek korán kifejlődött egyéni
hajlama minden akadályllyal és veszedel-
lemmel dacolni kész. Akiket maga a ter-
mészet jelölt ki valamely hivatásra, azok-
nak kivételes tehetségét úgy sem lehet
hatalmi kényszerrel a vágyukkal és ké-
pességükkel ellenkező utra terelni. A benső
hivatal kényszere viszi őket pályájukon.
De az ily tehetségek vajmi ritkák s közü-
lök is csak a legritkébbak olyanok, ami-

lyeneknek magukat hiszik. A szülők meg
éppen csak kivételes esetekben képesek
az ilyen gyermekek valódi értékét megál-
lapítani. Ezért még a magukat kivételes
tehetségeknek képzelő pályakezdőket is,
akik tudományos vagy művészi babérok-
ról álmodoznak, lehetőleg hasznos és gya-
korlati pályákra kell terelni. Az istenadta
igazi tehetség úgy is kitör és maga esi-
nálja meg a maga útját. Tulzástól persze
óvakodniok kell a szülőknek s világért
sem szabad erőszakos elnyomással súlyos
belső válságokat előidézniök. Legjobb ily
esetben a hasznos pálya mellett az egyéni
hajlam és tehetség magánaton való mű-
velésének is kellő teret engedni.

Mindez azonban nem vonatkozik ama
százazatokra, akik különösebb hajlamok
nélkül távoznak a szülői házból. Ez a tul-
nyomó többség, még ha van is egyik vagy
másik irányban érkeke vagy fogékony-
sága, rendkívüli erőt nem fejt ki s a szü-
lői akarat befolyása alatt választja pá-
lyáját.

A jövő nemzedéknek ez a zöme. Ez
alkotja majd a jövő társadalom sűrű ré-
tegét. S a szülők legfőbb feladata, hogy
hiu ábrándoktól menten, úgy jelöljék ki
gyermekük pályáját, hogy valóban ja-
vukra szolgáljon. Szerencsése országunk-
nak, hogy e tekintetben az egyesek érdeke
teljesen azonos az összesség, a nemzet
érdekével.

Az országnak termelő, alkotó, vállal-

kozó szellemekre és kezekre van szüksége.
Oly emberekre, akik a gyakorlati életben
munkát végezzenek, gazdálkodást, ipart,
kereskedelmet folytassanak s a magyar
államot a munka versenyében a nagy vi-
lág előhaladott államainak sorába iktas-
sák. Mert semmi közjogi vívmány egy-
magában nem elég arra, hogy a magyar
államnak nemzetközi helyzetet és tekin-
télyt szerezzen. A közjogi téren való
előrehaladás csak azt a keretet teremti
meg, amelyet a nemzet millióinak köz-
művelődési és gazdasági munkával kell
betölteniök. S a világ képe annyira válto-
zott a régi világhoz képest, hogy csak
a nemzetközi kulturális és gazdasági ver-
senyben kellő súlyllyal s erővel föllépő
nemzet képes függetlenségét fentartani.

A magyar nemzet érdeke tehát, hogy
az új nemzedék ily irányban neveltessék.
De ugyanaz ma már a nemzet egyes fiai-
nak létérdeke is s azért a gyakorlati pá-
lyákra kell irányítani az ifjúságot.

A gyakorlati pályákon nem fenyeget
a tultermelés. Itt nincs korlátozott számú
állás vagy hivatal. A termelés lehetősége
korlátlan és minden erő maga teremti
meg a saját maga megélhetésének s bol-
dogulásának piacát. Aki valamely mester-
séget, szakmát, gazdasági munkát, vagy
műszaki ügyességet kitünően tud: az min-
dig megélhet s boldogulhat. S minél több
a szakmáját értő, értékes erő, annál több
hely kínálkozik újabbak számára is.

Ötven év előtt. — A rettenetes év.

III.

Pétevárad és Ujvidéket elhagyva,
megint a nagy szárazságpusztította terü-
letre értünk.

A szabályai komphoz érve, odarendelt
saját kocsimmal tértem haza. A tordai
gányó-fuvarostól, ki nem tudott véget
szakítani azon sopánkodásnak, sirásnak,
amelyet a Szerémsvármegyében látott ál-
dásos bőség és nálunk mutatkozó aszá-
lyos inség egybevetése idézett nála elő,
azon vigasztaló biztatással bucsuztam el,
hogy megsegít még az Isten minket is.
És, hogy ez így lett, abban Isten keze ál-
tal használt segítőeszköz, Mihálovits
Pista bátyám és barátom is volt. Ennek
mikéntjét, mint felette érdekeset, érde-
mes volna elbeszélni, — de ez nagyon elterelné
és még hosszabbra nyújtana e közlést.
Haza érkeve, saját mezőgazdaságom in-
sége is hozzájárult, hogy még elszorultabb
szívvel várjam a következőket.

Még mielőtt belefognék az aratás le-
írásába, említést kell tennem egy ezt meg-
előzően innen Kassára tett utamról. Így
tehát az országnak egy tetemes részét

látam, éppen azt, melyet az 1863-iki
inséges év szárazsága legjobban sújtott,
Torontálvármegye egy nagy részét és a
Maros—Tiszántul eső nagy magyar alföl-
det. Nagyikindáig persze kocsin utaz-
tam, mert, amint még sokan emlékezhet-
nek, városunk vasuti állomása csak
1883-ban nyílt meg, tehát jelen szerény
közlésem egy 50 és 30 esztendőre vissza-
néző megemlékezés.

Amit aszály okozta nyomorúságban
Kikindáig látam, az még fokozottabb
mértékben mutatkozott tovább.

Szeged, Czegléd, Szolnok, Debreczen,
Nyiregyháza, Miskolcz mellett elhaladva,
a beláthatatlan homokterületek és szikes
legelők mindenütt olyan kopárok voltak,
mint a tenyerem. Ha valahol lehetett is
látni egyes barmokat vagy nyájakat, ezek
az éhségtől bögve ödöngöttek, hogy szinte
szivszaggató volt. Gyorsvonat akkor még
semerre sem járt. A mindenfelé közlekedő
vegyes vonatok olyan lassu tempóban
haladtak, hogy a mi hirhedt gyorsaságu
torontáli vicinálisaink valóságos expresz-
szek azokhoz képest. A látottaktól el-
szörnyűködve és bánattól eltelve jól esett
Rákóczi városában, a szép Kassában két-
nap pihenőt tartani.

Közel voltam hozzá, hogy végleg kas-
sai lakó legyek, de a sors másként határo-
zott felettem. Hazafelé ugyanazon siral-
mas kép tárult elébem, csak azon különb-
séggel, hogy Miskolcztól Pesten át jöt-
tem vissza. Még akkor az Alföld homok-
tenger területe nem volt annyira befá-
sítva, gyümölcsösökterekké, szőlőkkel át-
varázsolva, mint ahogy most látjuk. De
milyen volt még e tájék akkor, mikor
1848 végén először láttam. A pályatest
mellett elterülő nagy legelőkön igen
gyakran lehetett állathullákat látni.
Ezek mind éhen pusztultak.

Haza érve az aratáshoz láttunk. De
milyen siralmas volt az. A kalászosok
csak itt-ott nyújtottak egy-egy szálat,
amelyen 4—5 mag termett, de az is si-
lány és szorult volt.

Ritka vetés adta meg a reá fordított
magot.

Később a kukorica kerülvén sorra,
csak itt-ott volt olyan szár, melyet eső-
terméséért érdemes volt levágni. A kopár
legelőterületek helyébe legeltetésül a ter-
mést nem adott tarlók és kukoricások
kerültek. A kevésbé kötött talajokban
könnyebb őszi művelés esett annál in-

Eckstein Samu kenyérgyára

gedésre megfeleltet.

tudatja a t. közönséggel, hogy a gyár üzemét tetemesen kibővítve a t. vevőközönség
igényeinek minden időben és minden tekintetben a legpontosabban, teljes megel-
— A kenyérárakat a nagyüzemmé történt átalakítás folytán leszállítva, következőleg szabta meg:

I-ső rendű finom tót házi kenyér, kilónként házhoz szállítva 26 fillér.
II. Félbarna tót kenyér kilója 24 fillér.
III. Barna kenyér kilója 22 fillér.

Fióküzletek: Hunyadi utca, Tomasováci-ut és Váraljai-utca.

Ezekon kívül minden városrész fűszereseinél kenyér és sütemény kapható.

638-33

Teljes tisztelettel

Eckstein Samu, kenyér- és süteménygyáros.

Ezen az uton nincs megállás. S csak azok a társadalmi osztályok fognak boldogulni, amelyek ezen az uton haladnak előre. S csak azé lesz a jövő, aki a maga független létének megteremtésével a nemzet jövőjének is előharcosa lesz.

HIREK.

IDÓJARÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Szeptember 6.

Barométer esik 753.2. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 27.4 C°. Hőmérséklet: maximum 5-ikén 29.1 C°, min. ma reggel 17.5 C°. Csapadék 13.9 mm. Felhőzet Cu—St6. Szélirány és erősség NW2. Jósolat a következő 24 órára: Enyhe, sok helyütt espadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; espadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

Kisasszony napja.

Nagybecskerek, szept. 6.

A lombok között napról-napra több lesz a sárga folt. Belehervadnak a levelek az őszi szél ölelésébe. Belesápadnak, megfakulnak, megfonnyadnak. Halkan, alig zavaró zörgéssel lehullnak. A rét kiszárad. A gyepek száraz. Szóval teljes a szeptemberi hangulat.

És ebbe a hangulatba a holnaputáni ünnepnappal, a Kisasszonynappal egy új motívum is vegyül. Kisasszonynapján elmennek a fecskek. Az ő távozásuk ehhez az ünnepnaphoz van kötve. A kedves madarak is megéreztek már az őszt. És mivel ők csak öröme, boldogságra, nap-sugárra vannak teremtve, megijednek az első őszi szélől. Nagy remegés között kénytelen-kelletlen szedik-veszik a sátor-

kább, mert a hónapokig tartott nap hevétől majdnem olyan lett a föld, mint a pörnye; majdan erősebb idő állván be, a leperzselt növényzeti területek késő ősztől kezdettek fölleledezni. A nagy szárazságu nyár alatt rém módon fölszaporodott az ugynevezett barlangó fü, melyet a szelek elhajítottak a tizedik határba is, de valahol csak elfogták és kazalokba gyűjtötte tüzelőben a legvégsőig megszorult nép. Ugyanígy a rossz megművelésre valló, dusan tenyésző tarackgyökér, németül Quecke, latin neve Triticum repens, szerbiül zubaca is nagy megbesülésre és összegyűjtéshez jutott. Úgy mint a szénát, vendégladals kocsiszámra hozták a piacra, hol mint értékes takarmányt megvásárolták. Magam is használtattam, de megszeckázva minden gazdasági állat, meg a ló is szívesen megette. És milyen jó volt, hogy még az eltarakosodott szőlőskertek és vetőföldek is időlegesen, némelyek talán végleg, megszabadultak ezen szívós életű gyomtól, amelyről a köznép azt vallja, hogy még több heti füstre akasztás után is földbe iltetve újból gyökeret fog. Ezen szívós, a földhöz ragaszkodó növény gyökere valamikor még officinális gyógynövény is volt; rendelték is az orvosok ezen Radix Graminis néven tartott főzetjét, decoctumát és nem hiszem, hogy avval valamely betegben kárt tettek volna, legfeljebb talán mulasztással, már pedig a cselekvés és mulasztás által előállható károkban is a medikusok messzi mögötte maradnak a politikusoknak, kik azonban elég ravaszok és vakmerők, hogy a másokra kenés által könnyítsenek tág lelkiismeretükön.

Menczer Lipót.

(Folytatjuk.)

fájukat és odább állnak. Messze délre, napkeletre. Oda, ahol van napsugár, ahol van meleg, tüzes élet.

Kisasszonynapján még egyszer körül-escicsérgik a régi fészket. Rajokba verődve fürdenek a szeptemberi nap melegében. Egyszer aztán nekifeszítik a szárnyukat a sugaras levegőgöngnek... messze... messze... tengerekre, napkeletre...

A róm. kath. egyház Mária születésnapjának emlékét üli Kisasszonynapján mint minden évben, ezuttal is nagy fényvel s a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye főispánja az időközben felszaporodott és törvényhatósági tárgyalást igénylő ügyek elintézésére és az őszi közgyűlés időpontjának megállapítására f. hó 22-ikének d. e. 10 órájára rendkívüli megyei közgyűlést hívott egybe, a közgyűlést megelőző állandó választmányi ülés f. hó 19-én délután fél 4-kor lesz.

— **Ülések a városnál.** Ma délelőtt a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács-, ipar- és árva-ülés volt, amelyen kisebb folyó ügyek kerültek elintézés alá, a városi iparhatóság egyébként a következőknek adott újabb iparrendelést, illetve iparigazolványt: Eisenbarth János cipőkészítésre és cipőiparra, Leipég Béla cukrászati iparra, Vukovics István asztaloságra, Czárán Radován bogárságra.

— **Egyházi zene.** F. hó 8-án, Kisasszonynapján a fél 12 óras misén a gimnázium-templomban ifj. Láng Károly Saint-Saëns „Ave Mária”-ját éneklé Kiss Gyula orgonakisérete mellett.

— **Beiratások a közigazgatási tanfolyamra.** A nagybecskereki közigazgatási tanfolyamon tegnap fejeződtek be a beiratások. A belügyminiszter által ideutalt 57 hallgatón kívül 27-en jelentkeztek felvételre és így a beiratások 84 hallgatóval zárultak.

— **A beiratások eredménye a Messinger-intézetben.** A Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézetben a beiratások eredménye a következő: Elemi iskola 89, polgári iskola 178, kereskedelmi továbbképző tanfolyam 35, latin tanfolyam 12, festőtanfolyam 23 tanuló, a bennlakó növendékek száma 92, a félbennlakó növendékek száma pedig 10.

— **Halálozás.** Mint Zombolyáról jelentik, ott tegnap reggel halt meg G a z d a Ede ottani postafőnök életének 42. évében. Az elhunytat özvegye és 3 gyermeke gyászolja.

— **A kath. legényegyletből.** A nagybecskereki kath. legényegylet vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében műkedvelő színelőadást tart, melyre a város közönségét tisztelettel meghívja az egyeület vezetője.

— **A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlése** nagybecskereki 88. fiókja f. é. szept. hó 7-én d. u. 6 órakor diszközgyűléssel ünnepli meg 10 évi fennállását az Ellmer-féle vendéglőben, mely után a kaszinóban társasvácsora lesz.

— **A tanonciskolák órarendváltozása.** Nagybecskerek város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság a nagybecskereki tanonciskolák felügyelő-bizottságának előterjesztésére és a kereskedők meghallgatása mellett a kereskedőtanonciskolákban az eddigi órák helyett az órarendet a következőkben állapította meg: szerdán és szombaton délután 2—5-ig és vasárnap délelőtt 11—12-ig.

— **A Modern Mozi** műsorában ma egy bibliai történet szerepel Eszter ci-

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

FÖLVÉTELNEK MINDENEMŰ BETEGEK EGÉSZ ÉVEN AT.

TELEFON: 101

Dr. HEINERMAN.

134—x.10

men, azonkívül a többi számok is igen sokat ígérők, köztük egy nagyhatású Mór-film.

— **Az őszi országos vásár.** Az idei nagybecskereki őszi országos vásár október hó 9, 10, 11 és 12-én lesz megtartva. A vásárra minden szabályszerű járlattal ellátott állat felhajtható.

— **Gépészek vizsgálja.** A gépészek- és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgálata Szegeczen szeptember hó 21. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fogják megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárut 18.) beküldendők.

— **Halál darázsszúrás következtében.** Mint Lugosról jelentik: Jorga Zenő 16 éves gimnazistát a napokban atyja szőlőjében egy darázs csipte meg az állán. Másnapra feldagadt az arca, mire szülei a megyei kórházba szállították, ahol iszonyu kínok között meghalt.

— **A cukorbetegség** komoly, általános táplálkozási zavar, mert a vizelet cukortartalmu. Cantani tanár, a század egyik legjelentékenyebb diabetes-kutatója, tudományos előadásában mondja: „Cukorbetegemmel, akik szigorú gyógy mód alá vannak vetve, a természetes Ferenc József keserűvizet kitűnő sikerrel itatom. A Ferenc József-víz éhgyomorral használva javítja az emésztést és teljesen pótolja a karlsbadi vizeket.” Ebből következik, hogy az ilyeneknek megtakaríthatják a drága fürdőre való utazás költségeit és orvosi vezetés mellett ugyanazt a sikert a valódi Ferenc József-keserűviz rendszeres használatával saját otthonukban is elérhetik. Ezt a világhírű ásványvizet Buda egyik legrégebbi gyógytelephelyén, a Ferenc József-forrásokból tiszta, természetes állapotban töltik csakis új, kizárólag használatlan üvegekbe és jobb fűszerkereskedésekben, valamint drogériákban és gyógytárakban minden országban kapható, ahová csak a kultúra eddig eljutott! Óvakodjunk a kuruzsló kuráktól!

— **Veszélyes életkor** a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a zsenge szervezet erősítésének okszerű támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermeklisztet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészthető. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse 112.

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle sóbor-szesz” által a betegeknek egy épp oly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 K. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által. Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (II)

129—5234

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vesz- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ésványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sainyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Sport.

× **A teniszverseny.** A Torontál Hajóegylet pályáján napok óta folyó teniszverseny vegyes páros mérkőzése tegnap délután folytatódott és befejeződött. Rendkívüli érdekességet kölcsönzött a versenynek báró Daniel Tibornak, a háromszoros teniszbajnoknak részvétele, de a mi játékosaink is mindvégig szép formájú, erős stílusú játékokat produkáltak.

Erős küzdelem után első lett a vegyes páros versenyben a Stagelschmidt Józsefné—Dus Jenő-pár, míg a második helyre a Gáspár Ernőné—Demkó István-pár jutott.

A verseny befejezésül ma este 9 órakor a kaszinóban társasvacsera lesz, melyen a résztvevőket és a hajós-egylet összes tagjait szívesen látják.

Heti rovat.

Mozaik.

— szeptember 6.

Megfigyelték-e már Önök azt a tarka, ünnepi közönséget, amely vasárnap délelőtt a korszónak máskor teljesen elhanyagolt részét ellepi? Bevallom, azok az ifjak, akik ilyenkor félszeg mozdulatokkal tesszik nagyszámu leánysereg körül a szépet és azok a lányok, akik ilyenkor szépek, nagyrészt teljesen ismeretlenek előttem, nézem őket, mintha távoli városból egyszerre csak idecsöppentek volna, holott a leányok elegánsak és majdnem finomak, a legények pedig tulzottan finomak és egyáltalán nem elegánsak. A legények kezében divatos sétatálcá libeg, hófehér mellényt viselnek, intelligens arcot öltenek és egész megjelenésükben tipikus vidéki szeladonok. A lányok — óh a lányok! — ez alkalommal keesesen aprózzák lépéseiket, frissek és üdék, érzik, hogy a korszó ezuttal az ő birodalmuk, ettől a gondolatától egy kissé büszkékké is és erősen utánozzák azokat az acreditedált elegáns hölgyeket, akik legújabb mintás voileből, vagy pongisból való nyári ruháikat szürke hétköznapiokon viszik a korszó szigorú zsürije elé. Hol vannak ők máskor, este, amikor mi többiek a hangulatos nyári éjjeleket — egészséges alvás helyett — vidáman átvirrasztjuk, kedves alkonyi időben hol találhatók ezek a lenge batiszt ruhák és büszke hófehér mellények? A gazdájuk bizonyára gondosan szekrénybe zárta ez ünnepi dísz és este félálomban édes örömmel gondol a vasárnap délelőtre, amikor az ünnepi ruha, amelyben olyan szép az ember, előkerül, amikor mint a nagyaraknak, nekik is szabad finom mozdulatokkal udvarolni és mint az udvarképes hölgyeknek, gondosan ellesett gesztusokkal fogadni az udvarlók bókolasát. Ilyenkor vidám és egészen boldog az utca ünnepi népe, a hétköznapi ugynevezett uri társasága meglepve nézi ezt a hirtelen jött utcai derűt, talán nem is érti egészen, pedig ez a boldogság mint tüzes fluidum, szívről-szívre szalad ugyanakkor, amikor mi többiek ajkbiggyesztve szoktuk mondogatni: „Ma nem érdemes a korszóra kimenni.“

Azokra, akik a tömeg-pszichológiával komoly tudományként foglalkoznak, az az új feladat vár, hogy a mozi tarkaárnyalatu közönségét gondos tanulmány tárgyává tegyék, mert ez a tömeg élesen különbözik minden más publikumtól, eltér a színházi közönségtől és más, mint a népligetek és népszónoklatok tömege. A mozi ugyanis nemcsak a nép mulatsága és nem kizárólag a jobb közönség szórakozása, hanem iparostanoncé és tudósé egyaránt. Amikor a fehér vásznon megjelenik Psylander, a Valdemar, a nők kedvence és hét gyermek füzőben járó atyja: osztat-

lan és általános érdeklődés fordul feléje, kíváncsian várjuk, mely pillanatban áldozza fel nemes életét a szimpatikus vásoncelédért, akinek magasan repülő lég-hajó kosarában csókolja meg karmintól piros cseresnyeajkait, miközben mély tekintetével magába szereteti a nézőtér összes földszinti és karzati hölgyeit. Mindannyian, te is, én is és fent a karzaton ő is szívszorogva látjuk, hogy a könnyű esónak megbillen, hogy a következő percben — isten mentse őt — a mohón nyaldosó hullámok áldozata lesz, ám a másik pillanatban Valdemár már uszik, elegáns tempóval szeli a hullámokat, csapzott fürtei rokonszenvesen borulnak nemes homlokára és a hőssel egyidőben mindannyian megkönnyebbülve — kint vagyunk a vízből. Hol marad ilyenkor a szigorú színházi kritikus fitymáló kémozdulata, blzairt nők előkelő ásítózása, miért felejt el ilyenkor a hideg néző ur szomszédja fülebe közömbös dolgokat suttogni? Azért, mert — akár tetszik, akár nem — mindannyian, páholyban ülő urak és szakácsnők fenn a karzaton, rabjai vagyunk a mozi lebüvölő szenzációinak, mert a Nordisk-gyár trükkjeinek minden intelligenciánk ellenére sem tudunk ellentálni, mert Valdemár és Nielsen idegeinken játszszák el kisdud játékaikat, ezek pedig nem kérdezik meg előbb józan öntudatunkat, hogy szabad-e összerázkódni? A szegény árvaleány gyászos halála után, amikor a nézőtérén újból kigyullnak a villamos lámpák, meleg könnyet látunk az előkelő földszinten épp úgy, mint a legmagasabb régiókban és — nem tehetek róla — ez a kép egy csöppet sem visszatartó, sőt ellenkezőleg.

Rövidebbek a nappalok, hosszabbak az éjszakák. Közeleg az ősz és Balla Kálmán ujonnan szervezett színtársulata. Verseczen „A postásfiú és huga“ c. darab van műsoron, a mi részünkre vajjon mit tartogat — a régmúlt? Emlékeznek még a „Molnár és gyermeke“ c. színműre? Szép, nagyon megható darab, van benne szó sok halálról, igen sok szomorúságról, nagyon muszáj sírni benne a szegény gyerek miatt, aki . . . De minek farszszam magam a mesével, ugyanis nemsokára látni fogják a darabot!

— odi.

TÁVIRATOK.

A szerb patriarcha eltűnése.

A kutatásnak nincs eddig eredménye. — A csendőrség nyilatkozata. — Ujabb mentőexpedíció. — Kormánybiztos Karlóczán. — A patriarcha öccse Gasteinban.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bogdánovits Lucian dr. görög keleti szerb patriarcha rejtélyes eltűnését még mindig a legteljesebb homály fedi. A hatóságok a legszélesebb körű nyomozást indították, egymásután mennek mentőexpedíciók a hegyek közé, de eddig még semmi nyomát nem találták az eltűnt főpapnak. Mindinkább valószínűvé válik az a feltevés, hogy a patriarcha szerencsétlenségnek esett áldozatul, e mellett szól az első balesete, amely augusztus 21-ikén érte, amikor szintén kirándulásra indult kora reggel, egész nap nem tért vissza és csak késő éjjel találtak rá teljesen eszméletlen állapotban. A nyomozásban résztvesznek a legügyesebb bécsi detektívek, de eddig eredménytelenül.

A csendőrség nyilatkozata.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A gasteini csendőrség a patriarcha eltűnéséről így nyilatkozik: Kizártnak kell tekinteni, hogy a patriarcha bűnös merényletnek esett volna ál-

**Dr. MAHLER
SZANATÓRIUMA
A B B Á Z I A
ÜDÜLŐK RÉSZÉRE.
IDEÁLIS NYÁRI TARTÓZKO-
DÁS. TELJES PENZIÓ 10
KORONÁTÓL KEZDVE.
NAGY ARNYAS PARK**

SZÉNSAVAS ÉS TENGERI FÜRDŐK, HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET, HIZLALÓ ÉS ÉTRENDI KURÁK. — EGÉSZ EVEN ÁT NYITVA.

414—20.11

dozatul. Minden jel arra mutat, hogy szerencsétlenség érte. A nyomozást a bécsi rendőrség vezeti, egyenesen a magyar kormány utasítására.

Ujabb mentőexpedíció.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt 10 órakor újabb 4 tagból álló mentőexpedíció indult el az eltűnt főpap felkutatására. Egész délelőtt óriási zápor volt, a magaslatokon hó esett, amely, ha hosszabb ideig tart, annyira elborítja az egész vidéket, hogy majdnem lehetetlenné teszi a kutatást.

Kormánybiztos Karlóczán.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök mikor értesült a patriarcha eltűnéséről, még tegnap intézkedett, hogy Jankovics Pál miniszteri tanácsos mint kormánybiztos Karlóczára menjen, hogy a patriarcha pénzügyeit intézze.

A patriarcha öccse Gasteinban.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Még a tegnapi nap folyamán Gasteinba utazott Bogdánovits Milos dr. tanársegéd, az eltűnt patriarcha unokaöccse és sógora Vasziljevits Emil dr. ügyvéd.

BEZERÉDJ ÁLLAMTITKÁR HALDOKLIK.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Karlsbadból táviratozzák: Bezerédj államtitkár állapota reménytelen, javulás nem állott be, az orvosok lemondtak életéről. Családja Karlsbadban van.

A GÖRÖG KIRÁLY BERLINBEN.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik: A görög király és a trónörökös ma reggel 9 órakor Berlinbe érkezett, hol a pályaudvaron Vilmos császár és Eitel Frigyes trónörökös fogadták a vendégeket. A látogatásnak diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

PASICS MINISZTERELNÖK BÉCSBEN.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi hírek szerint Pa-

AZ ÚJ
Berson
minden sarkot
űt

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII.

sics szerb miniszterelnök nyaralásából visszatérőben szeptember végén vagy október elején Bécsen keresztül tér haza. Bécsben meglátogatja Berehtold gróf külügyminisztert, akivel már hosszabb ideje találkozni óhajt. A két államférfi a kereskedelmi szerződések revíziójának kérdésében fog tanácskozni.

A KOLERA.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Beregszászból táviratozzák, hogy a Bereg mentén az összes községek kolerafertőzöttek. Munkácsra is fellépett a kolera és eddig 7 haláleset fordult elő. Az egész megye területén tegnap 40 megbetegedés és 20 haláleset volt.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből eredő forrás mondja, hogy bár a hivatalos statisztika sokkal kevesebb esetet említ föl, eddig Romániában 2000-en haltak meg ázsiai kolerában.

VÉRÉS ANARKISTATÜNETÉS.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Barczelonából jelentik, hogy ott tegnap egy nagy anarkistatüntetés alkalmával a tömeg összeütközött a katonasággal és oly véres harc fejlődött köztük, hogy számos haláleset és sebesülés történt.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 827.50, Osztrák Hitel 629.50, Koronajáradék 81.30, Osztrák-Magyar Államvasut 719, Leszámitoló Bank 519, Hazai Bank 288, Magyar Bank 563, Kereskedelmi Bank 3735, Rimamurányi 706, Salgótarjáni 770, Közúti Vasut 638, Villamos Vasut 363.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.17
Buza (1914. áprilisra)	11.74
Rozs (októberre)	8.26
Zab (októberre)	7.72
Tengeri (szeptemberre)	8.33
Tengeri (1914. májusra)	7.44

Közgazdaság.

Tenyészállatdíjazás Törzsudvarnokon.

E hó 4-én (Rozália napján) Törzsudvarnokon megtartották a szokásos bucsuünnepélyt. A községbeli intelligencia némileg tanulságos és hasznos irányban is akarván kihasználni az ünnepélyes hangulatot, elhatározta, hogy a bucsuval kapcsolatosan, kizárólag Törzsudvarnok és Szőlőudvarnok kispasztói részére egy kis helyi ló- és szarvasmarhadíjazást rögtönöz. A kiosztandó díjakra is megvolt némileg az alap, amennyiben egyesek, kik az elmúlt télen tartott népies előadásokért a vármegyei közművelődési egyesülettől kapott tiszteletdíjukat ajánlották föl arra s miután a vármegyei gazdasági egyesületet is sikerült a rögtönzött kiállítás tervének megnyerniök, a díjazás kis keretben ugyan, de a falubeli lakosság és

számos vendég élénk érdeklődése mellett a bucsunap délutánján szép sikerrel megtartott. A vármegyei gazdasági egyesület képviselőjében megjelent Kaufmann István titkár, ki Treisz Béla körjegyző üdvözlő szavaira válaszolva, magyar és német nyelven ismertette a díjazás célját. Miután még Treisz Béla körjegyző lendületes beszédében kiemelte az állattenyésztés nagy gazdasági fontosságát, megalakult a bíráló-bizottság a következőleg: I. A lódíjazásnál: elnök: Pellet Géza uradalmi kasznár, tagok: dr. Németh Károly (Csősztelek), Blum János, Lukács Gyula, Luxeder András, Hornung Mihály, Szeles Sándor és Rácz Antal. II. A szarvasmarhadíjazásnál: elnök: Kaufmann István, tagok: Schmidt András, Varnyas István, Szauer Béla (Bégaszentgyörgy), Esehbach Jakab, Bogdanovits Antal, Treisz Béla, ifj. Fáj József és Jost Ferenc (Bégaszentgyörgy). A bírálóbizottság működésének befejezte után kiosztatták a díjak, mint következők:

A lódíjazásnál I. díjat, 10 koronát kapott Pápe Máttyás, II. díjat, 5-5 koronát Takarics József, Mészáros János, Pálinkás András, Csikós János, Hermann Bálint, Gábor István, Mettesz Mihály és Rácz Antal.

A szarvasmarhadíjazásnál I. díjat, 10 koronát; Reller Jakab, II. díjat, 5-5 koronát: Wentzler Mihály, Marx András, Csorba József, Péter Gábor, Toskov Márton, Damjanov István, Szakács Mihály, Albert Miklós, Kasza János, Marácz János.

A pénzdíjakhoz hozzájárultak: Treisz Béla körjegyző, Blum János kántortanító, Dobranszky Béla urad. könyvelő, dr. Németh Károly orvos (Csősztelek), Szauer Béla, a törzsudvarnoki gazdakör és a torontálvármegyei gazdasági egyesület. — Kaufmann István titkár buzdító zárószavaival a díjazás véget ért.

Nyiltér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Serravallo's
Kina bora vassal.
A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.
Készítő: Serravallo, cs. és kir. udv. szállító Triest-Barcoia.
Kapható minden gyógyszerüzletben. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

133-26.15

1066. Bvk. 1913. sz.

650-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi Sp. II 1318/2. és 1319/2. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíró-ságnak 1912. évi V. 1612. számú végzése foly-

tán Sztanojev Jóca javára 806 korona 74 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán 1912. évi november hó 13. napján felülfoglalt és 1600 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak felsőttében a községhezán leendő megtartására határidőül **1913. évi szeptember hó 12. napjának délelőtt 10 órája** kitűzték az 1912. évi V. 1612/8. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 17 hold föld és egy ház hasznélvezete az 1913/14. gazdasági évre.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Schnerr Lipót 2700 K., Szerbittebei legelő-birtokosok bankja 1000 K., Kampler Albert 718 K. 10 f., Raits Velimir 275 K., Pantin Mility 1000 K.

Nagybecskereken, 1913. évi augusztus hó 16. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Csödtömegeladási hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy vagyonbukott Petz Antal nagybecskereki cég csödtömegéhez tartozó és a csödlétár 1-1014. tételei alatt felvett rövid- és dívatárak, melyeknek beszerzési ára 21897 korona, becslésértéke pedig 8257 kor. a leltár szerint, zárt ajánlat és ezt követő szóbeli versenytárgyalás útján **1913. évi szeptember hó 16-ik napján d. u. 3 órakor** Nagybecskereken alulírott tömeggondnoki irodái helyiségben el fognak adni.

A zárt írásbeli ajánlatok **1913. évi szeptember hó 16. napjának d. e. 12 órájáig** 900 korona azaz kilencszáz korona bántpénznek egyidejű letétele mellett alulírott tömeggondnoknál nyújtandók be s ugyanaz nap 4 órakor fog a csödtömeg választmány a beadott írásbeli s az azt követő szóbeli ajánlatok fölött határozni.

A választmány fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon határozhasson s esetleg valamennyit visszautasíthassa.

A csödtömeg választmány az árak minőségéért, mennyiségéért és a leltárbeli esetleges tévedésekért szavatosságot nem vállal.

A vételi illeték az ígért vételáron felül a vevőt terheli.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát elfogadják, tartozik a vételárat és a vételi illetéket az árverés napján az ajánlat elfogadása után azonnal kifizetni s az árkat 8 nap alatt az üzlethelyiségből elvitetni.

Ha a vevő a vételárat azonnal ki nem fizeti, bántpénzét feltétlenül elveszti s ha az árak másodsor az ajánlatánál olcsóbban adatnának el, a különbözetet, a felmerülő költségeket és kárt viselni tartozik.

A leltár irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthető, az árakat a venni szándékozók közbenjöttem mellett szintén megtekinthetik.

Kelt Nagybecskereken, 1913. évi szeptember hó 4-én.

Dr. Pollák Győző

ügyvéd, csödtömeggondnok.

Üzletátépítés és új berendezés folytán

az összes raktáron levő kalapok, sapkák, nyakkendők, ingek, bőraruk, harisnyák, zsebkendők, takarók, felöltők, botok, esernyők, mellények

mélyen leszállított árakon árusítatnak

Liptay Dezső uridivatáru-házában Nagybecskerek

Régi berendezés olcsón eladó! 505-30.8 Régi berendezés olcsón eladó!

Alapítatott 1867. Telefonszám 213.

Kerületi munkásbiztosító pénztár Nagybecskereken.

13215—913. szám.

629—3.2

Hirdetmény.

A kerületi munkásbiztosító pénztárnak folyó évi augusztus hó 17-én megtartott közgyűlése egy

hivatali székháznak

építés, esetleg vétel útján való megszerzését határozta el.

Az igazgatóságnak e tárgyban folyó évi augusztus hó 30-án tartott ülésében hozott határozata alapján a kerületi pénztár felhívja mindazokat, akik a tervbe vett hivatali székház céljaira megfelelő telekkel, esetleg kész, megfelelő épülettel rendelkeznek, hogy erre vonatkozó ajánlataikat a kerületi pénztár segédhivatalában (Martinuzzi-utca 4. sz., I. em.) a hivatalos órák alatt (d. e. 7—1 óráig) f. é. szeptember hó 15-éig nyújtsák be.

A beérkezett ajánlatok felett az igazgatóság fog dönteni. Csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyek a város központjában fekvő telekre vagy házra vonatkoznak.

Kelt Nagybecskereken, a kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1913. évi augusztus hó 30-án megtartott határozatképes üléséből.

Nagybecskerek, 1913 szeptember 1.

Godányi Zoltán s. k.,
igazgató.

Fenyves Izsó s. k.,
elnök.

„Hungária” cipőgyár r.-t. Nagyvárad.
Ezelőtt „Moskovits Farkas és Isai.”

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy nagybecskereki (Hunyadi(fő)-utca 37. sz. alatti) cipőraktárunk vezetésével

PETZ ANTAL URAT

biztuk meg, miért is kérjük továbbra is szives pártfogásukat s előre is biztosítjuk további szolid és pontos kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

„Hungária” cipőgyár r.-t.

636—3.2

Óvje meg magad!

még idő előtt a házban és istállóban a ragályos betegségektől azáltal, hogy mindenütt rendszeresen fertőtleníts. Egy hathatós fertőtlenítést csakis a bel és külföldön fényesen kipróbált

Pacolin**Pacocreolin - Pearson**

érhet el. Legolcsóbb és legjobb fertőtlenítőszer. A szagosított fertőtlenítőszer használatára teljesen értéktelen. Mindenütt kapható. Óvakodjon silány utánzatoktól.

Csakis ilyen 1 kg-os ónnal elzárt, bádögdobozban valódi.

Ára 1 korona 50 fillér.

Kérném csakis a Pearson-féle szerkezet megkérni.

PACOLIN MEDOL CREOLIN

1 kg 1 kor. 50 fillér (röh ellen) 100 gr 60 fillér, 1 kg 2 kor. 40 fillér

Kimerítő használati utasításokat és véleményeket, hosszú évek eredményeit, a főlerakóban ingyen adnak.

Kapható: Kézdi Kovács Sándor drogériájában,
(646—12.1) Nagybecskerek.

Óbéb község előljárósága.

1761—913. szám.

651—1.1

Hirdetmény.

Óbéb község előljárósága közhírré teszi, hogy Zeitler Rudolf által birt 300 hold önálló vadászterületen gyakorlandó vadászati jog nevezett elhalálása és a birtok felparcellázása folytán megszűnt, így azt a község 3 egymást követő évre herbe adja.

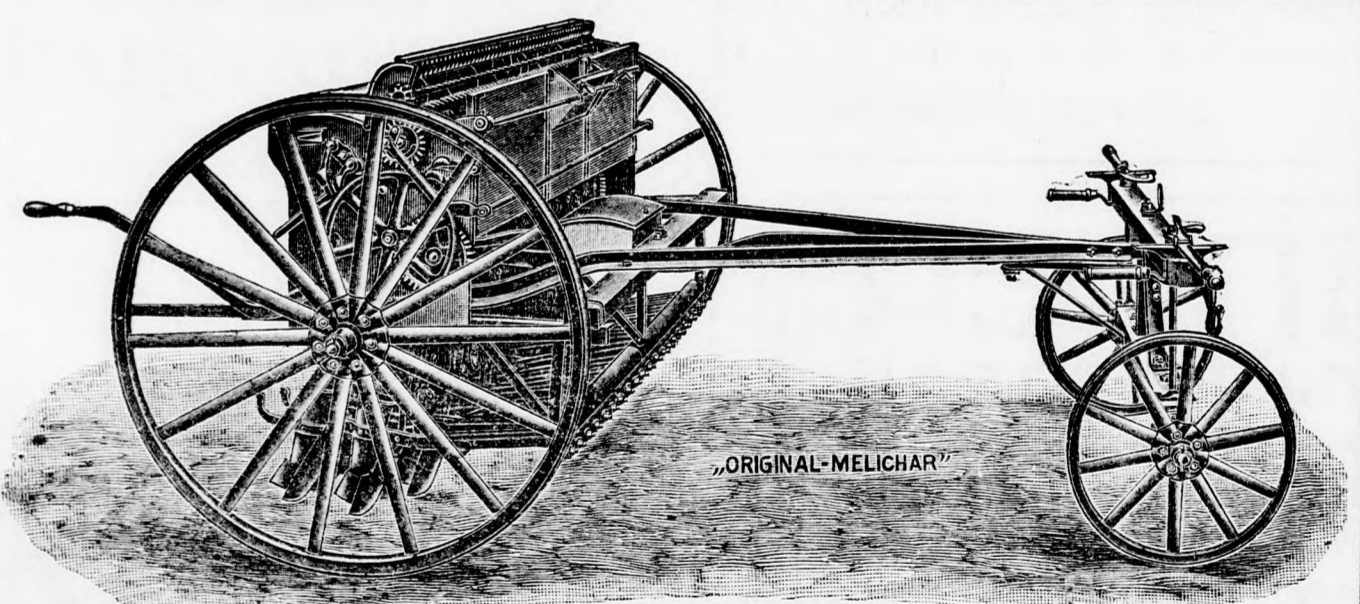
Árverés napja 1913. évi szeptember hó 14-én délelőtt 9 órakor.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Óbéb, 1913. évi szeptember hó 1-én.

Az előljáróság.

Csak eredeti „Melichar” gyártmányu
„Imperator” műtrágyaszórával

635—5.2

Óvakodjunk utánzatoktól!

egyesített sorbavető- és sorbátrágyázó vetőgépet szerezzen be.

Dicsérrünk felesleges, mert a gazdák egyhangú elismerése és az eddig elhelyezett

65.000 darab

a legfényesebb bizonyíték.

Ne vegyen addig sorbátrágyázó gépet, míg gazdatársait meg nem kérdezi, avagy a „MELICHAR” gyártmány szerkezetét és előnyeit meg nem ismeri. — „IMPERATOR” géppel vetve 50%-nál több a műtrágya megtakarítás és a termelési eredmény is lényegesen nagyobb. Szerkezete egyszerű és teljesen megbízható.

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

Kizárólagos kerületi képviselő és állandó raktár Torontálmegyében

Eckstein Vilmos cégnél, Nagybecskerek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és allémbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a teljes háziápolásnak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FÉLE SOS BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a A. Moll feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szer közzéval, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellélt teljesítetnek
A rakidobozban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. 131-52.36

A Magyar-utca 2890. sz. ujonnan épült

ház

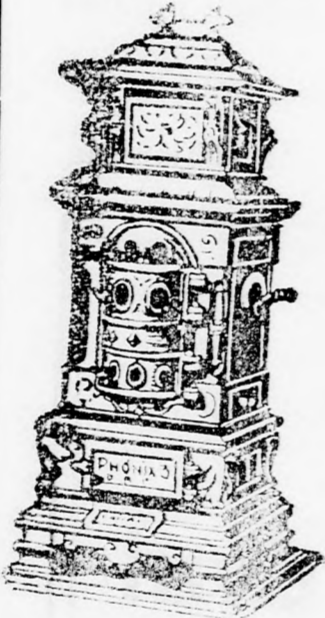
szabad kézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

581-33

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégői.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítható.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

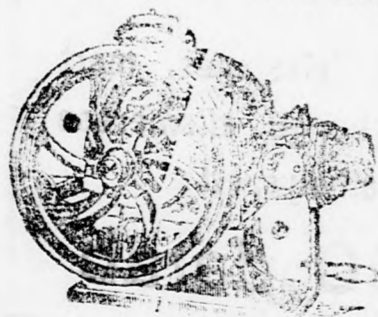
Gázómlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges meleg, különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.

541-x.5

A világhírű és legújabb rendszerű

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag —
ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76

112-5025

„VIGYÁZZ“

az egyedüli szublimáttal impregnált

ideális férfi óvszer

Ára tucatanként 4, 6, 7 és 8 korona.

Diszkrét szétküldés:

Turul Kötszergyár Budapest, II., Erőd-utca 16.

Vigyázz
TÖRVÉNYVÉDELME

404-12.5

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
6067-913. szám. 645-3.2

Pályázati hirdetmény.

Ócsanád községben leköszönés folytán üresedésben levő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 800 korona fizetés és 200 korona állami fizetéskiegészítés. Megjegyzem, a segédjegyző fizetésének rendezése folyamatban van.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 22-éig hivatalomhoz nyújtsák be annál is inkább, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Az állásra a választást f. évi szeptember hó 25-én d. u. 1/3 órakor fogom megejteni Ócsanád községében.

Nagyszentmiklós, 1913 szeptember 2-án.

Dr. Bozzay Aladár, szolgabíró.

Császárfürdő Budapest — Nyári és téli

gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú keses hévívízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőgy-, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csuszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s allésti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

140-14.11

Az igazgatóság.

A nagyikindai járás főszolgabírájától.
4026-913. szám. 637-3.3

Pályázati hirdetmény.

Az ujonnan szervezett harmadik községi szülésznői állásra Mokrin községben pályázatot hirdetek.

Évi javadalom 360 korona és minden születési esetről 2 korona, azonban ennek fejében köteles minden születési eseténél három napon át a szükséges segédkezet nyújtani, a beteget, valamint a gyermeket meglátogatni, oktatásokat nemcsak megadni, de azok pontos fogantatásáról is gondoskodni, azt ellenőrizni, vagyontalanoknál mindezt díjmentesen köteles teljesíteni. A magyar, német és szerb nyelv bírása kívánatos.

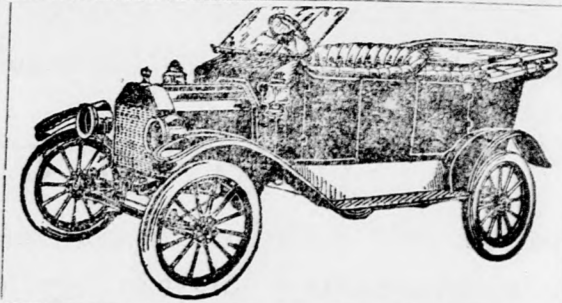
Felhívom pályázókat, hogy szülésznői oklevéllel és erkölcsi bizonylattal felszerelt kérvényeiket, melyben eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket tüntessék fel, folyó évi szeptember 20-ig a nagyikindai szolgabíróhoz küldjék be.

Nagyikindán, 1913 augusztus 26.

Krevráth, tb. főszolgabíró.

Hahn Arthur és Társai automobil-osztálya

Budapest, VIII., Üllői-ut 52/B. Telefon: József 1-60.

FORD 20 HP.

4 hengeres Vanadiumacél automobil Torpedó turagép teljes felszeréssel 4800 K. lással

Magyarország minden terep- és utviszonyai közt kitünően bevált olcsó üzemű, praktikus turagép. Nagyszámu referenciák.

Szállítható azonnal. Kérjen katalógust.

Házeladás.

Nagybecskereken a Maria Terézia utcában levő 2053. ö. i. számú

ház,

sarkon, jó forgalmu helyen, különösen mészáros s minden más üzletnek alkalmas, szabad kézből kedvező feltételek mellett

azonnal eladó.

Piking Jakab, Martinuzzi-utca 1. sz.

599-13

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573-x.16

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Irodistát vagy irodistanót

kerekek azonnali belépésre.

SZERDAHELYI KÁROLY

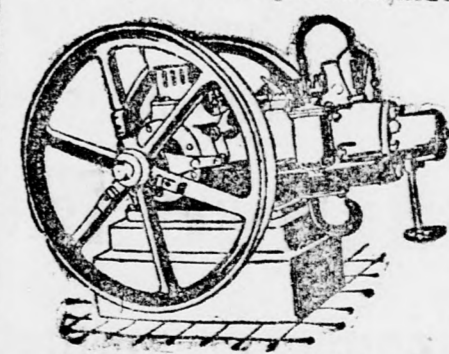
:: BÉGASZENTGYÖRGY. ::

642-32

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 lóerőig :: erőig ::

legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemeltetést biztosítják. Üzemköltség lóerőnként 1-2 fill. Alkandán zavartalan üzem! — Pénzügyi felügyelet nélkül! Egyszerű kezelés! Sok száz gép üzemben!

Költségvetések és árlisták díjmentesen.

BACHRICH ES TÁRSA

betéti társaság 77-26.11

Budapest, Váci-körút 59. szám.